

Eläkevaihtoehdot 2018

Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Pirkko Halttunen 029 435 2668
Harri Hurskainen 029 435 2629
Heikki Paunonen 029 435 2628

MYEL-vakuutus MYEL-eläkkeen perustana

Maatalousyrittäjätyö liitännäisineen vakuutetaan MYELin mukaan

- MVL:n mukaan verotettu MYELiin
- EVL:n mukaan verotettu YELiin

MYEL-vakuutus 18 vuoden iän täyttämisestä lukien pääteikään (68/69/70) asti

Eläkettä karttuu 1.1.2017 alkaen 1,5 % vuodessa

- Siirtymäaikana 53–62 ikävuosien välillä 1,7 %

Vakuutuksen voimassaoloaika ja MYEL-työtulo vaikuttavat eläkkeen määrään

- Eläke on sitä suurempi mitä pitempään ja mitä suuremmalla työtulolla MYEL-vakuutus on ollut voimassa

MYEL-vakuutus myös silloin, jos työskentely jatkuu eläkkeen rinnalla

- MATA-vakuutuksen merkitys, jos työskentely jatkuu

MYEL-eläketurva vakuutuksen päättyessä

MYEL-eläke karttuu MYEL-vakuutuksesta

- työtulon suuruus
- vakuutuksen voimassaoloaika

Eläketurva säilyy, vaikka vakuutus päättyy ennen vanhuuseläkeikää

- jokaisen vuoden työtulot ja ansiot rekisteröidään kyseisen vuoden tasoon
- otetaan huomioon palkkakertoimella tarkistettuina sitten, kun eläke aikanaan myönnetään
- karttuneen eläkkeen määrä pysyy, vaikka eläkejärjestelmässä tapahtuisi muuten muutoksia
- eläkkeen voi aikanaan myöntää jokin toinen laitos kuin Mela
 - yleensä aina, jos MYELin jälkeen muuta työskentelyä
 - toinen laitos myöntää myös rekisteröidyn MYEL-eläkkeen
- **Tarkista karttuneen eläkkeen määrä työeläkeotteelta!**

Koko työeläkejärjestelmä tavoittelee pidempiä työuria

Peruslähtökohta, että yhä useampi jatkaisi vanhuuseläkkeelle asti

- MYELin osalta sama perusajatus
- Varhaiseläkevaihtoehtoja karsittu

Vanhuuseläkkeelle, kun ikä täyttyy

- Vuoden 2017 alusta lukien aikaisintaan oman ikäluokan mukaisesta alimmasta vanhuuseläkeiästä
- Kansaneläkkeessä vanhuuseläkeikänä edelleen 65 vuotta

Milloin MYEL-vanhuuseläkkeelle?

- Ei tarvitse jäädä heti kun ikä täyttyy
 - lykkäyskorotus 0,4 %/kk vuoden 2017 alusta lukien
- MYEL-vanhuuseläke ei edellytä MYEL-toiminnan päättymistä
 - työ- ja virkasuhteessa vanhuuseläke vain, jos työ päättyy

Vanhuuseläkeikä nousee asteittain

Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Eläkkeen karttuminen päättyy
1954 tai aik.	63 v	68 v
1955	63 v 3 kk	68 v
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962–1964	65 v	70 v
1965 tai myöhemmin	Sidottu elinajan odotteen muutokseen; muutos enintään 2 kk/ikäluokka	

Vanhuuseläke osittain = osittainen vanhuuseläke (OVE) 1.1.2017 alkaen

Vanhuuseläkkeen osittainen varhentaminen

- Varsinainen vanhuuseläke aikaisintaan oman ikäluokan mukaisesta iästä lukien
- Vanhuuseläkkeestä voi ottaa osan varhennettuna jo 61 vuoden iästä lukien
 - karttuneesta eläkkeestä joko neljäsosa tai puolet (tai $1/4$ ja myöhemmin $1/4$)
 - varhennusvähennys 0,4 %/kk oman vanhuuseläkkeen alaikärajasta laskettuna
 - vähennys säilyy varhennetussa osassa myöhemminkin
- Ei työajan tai ansioiden vähentymistä koskevaa edellytyksiä

Vanhuuseläkkeen lykkääminen

- Vanhuuseläkkeen voi ottaa osittain myös oman eläkeiän täyttämisen jälkeen
 - joko $1/2$ tai $1/4$ (tai $1/4 + 1/4$)
 - lykkäyskorotus 0,4 %/kk oman vanhuuseläkeiän alarajasta laskettuna

Työkyvyttömyyseläke työkyvyn alennettua

Vähintään yhden vuoden ajan jatkunut työkyvyttömyys

Edellytyksiä arvioitaessa otetaan huomioon lääketieteellisten tekijöiden lisäksi myös sosiaalistaloudelliset tekijät (koulutus, ikä, asuinpaikka, aikaisempi toiminta jne.)

- Kokonaisarviointi
- 60 vuotta täyttäneillä lievempi arviointi: painotetaan työn ammatillista luonnetta

Edellytysten täytyessä

- Osaeläke tai "täysi" eläke
 - osaeläke, jos työkyky alentunut vähintään 2/5
 - täysi työkyvyttömyyseläke, jos työkyky alentunut enemmän kuin 3/5
- Eläke tai kuntoutustuki
 - eläke, jos työkyky on alentunut pysyvästi
 - kuntoutustuki, jos työkyvyn odotetaan palautuvan

Työuraeläke 63 vuotta täyttäneille 2018 alkaen

- Pitkään jatkunut rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttanut työ

MYEL-kuntoutus – lyhyt oppimäärä

Työkyvyttömyyden uhka lähivuosina – noin viiden vuoden kuluessa

Uhkaan voidaan vaikuttaa (joko poistaa tai ainakin lykätä sen toteutumista)

MYEL-kuntoutus on aina ammatillista kuntoutusta

- Apuvälinekuntoutus ➡ työtä helpottavat apuvälineet (pienkuormaajat, ilmaistuimet yms. koneet ja laitteet)
- Uudelleen koulutus toiseen ammattiin, jossa ei työkyvyttömyyden uhkaa

Kuntoutusta haetaan omalla lomakkeella

- Mukaan lääkärintlausunto ja mahdollinen työterveyshuollon tekemä olosuhdekartoitus

Kuntoutus on aina ensisijainen

- Mela selvittää kuntoutusmahdollisuuden aina työkyvyttömyyseläkehakemuskäsittelyn yhteydessä

Luopumistuki – loppusuora meneillään

Nykyinen soveltamisjakso vuoden 2018 loppuun asti

- ei uusia myöntöjä, vanhat jatkuvat

Luopuja lopettaa maatalouden harjoittamisen

- ikäraja nyt 60 v sukulaisuudesta riippumatta
- luopuminen mahdollista jo kahta vuotta ennen ikärajan täyttymistä (58 v)

Elinkelpoinen maatila

- elinkelpoisuusedellytys 15 000 e/v vähintään viiden vuoden ajan
- kehittämissuunnitelma, jos edellytys ei täyty vielä luopumishetkellä

Sopiva jatkaja aloittaa viljelyn

- sitoumus asumisesta ja viljelyn jatkamisesta (aina vähintään 5 v)

Luopumistuki – muistilista hakijalle

Luopumistukea on haettava aina ennakoon

- ennakkopäätös voimassa 31.12.2018 asti

Lopullinen luopuminen viimeistään 31.12.2018

- luovutuskirjan allekirjoitus vuoden 2018 aikana
- hallintaoikeuden siirtyminen vuoden 2018 aikana
- omistusoikeus voi siirtyä myöhemminkin
- myös siinä tapauksessa, että asian käsittely kesken

Käsittelyaika

- lyhyt, jos kaikki asiakirjat ja liitteet valmiina
- pitkä, jos asiakirjoja tai liitteitä puuttuu

Turva jatkuu myös kuoleman jälkeen

Perhe-eläke

- perusteena edunjättäjän eläke
 - maksettava eläke tai laskennallinen eläke
- leskelle leskeneläke
 - lesken omat tulot voivat vaikuttaa leskeneläkkeen määrään
- lapselle lapseneläke
 - 18 ikävuoteen asti

Ryhmähenkivakuutus

- leski (puoliso ja tietyin edellytyksin myös avopuoliso)
- perussumma
 - alenee iän myötä
- tapaturmakorotus
- lapsikorotus (kaikki alle 22-vuotiaat lapset)